

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Conversatione Apostolica - A Curatoribus Animarum piè & fructuosè instituenda ; Complectens varios & solidos modos juvandi & consolandi diversorum Statuum Personas afflictas, præcipuè aegras & captivas ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 1. Quid circa consolatione[m] in genere observandu[m] sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49274)

Pater totius consolationis, & Deus patientiæ & solatiij, ut idem ad Rom. 15. ait, quique per Isaiam Prophetam c. 66. promittit: *Ad ubera mea portabimini, & super genua blandientur vobis: quomodo si cui mater blandiatur, ita ego consolabor vos, & in Ierusalem consolabimini.* Unde meritò S. Bernardus f. 10. in Cant. negat eos, qui sunt, ut ipse loquitur, de patrimonio Christi (id est, imitatores illius) dici posse Matres, nisi ubera duo ostendant, quæ Sponsus laudavit in Sponsa, dixitque meliora esse vino, & fragrantia unguentis optimis; neque enim cessare eos debere, exprimere de ubere quidem congratulationis lac exhortationis, de ubere verò compassionis lac consolationis, ut qui juxta monitum D. Pauli nōrint flere cum flentibus, & cum gaudentibus gaudere, ita ut veritate illud Jeremi. 31. usurpare queant: *Convertam luctum eorum in gaudium, & consolabor eos, & latificabo à dolore suo.* Quæ ratione autem hoc officium Consolatoris fructuosè obire possit Operarius, hoc capite fufius ostendetur.

§. I.

Quid circa Consolationem in genere observandum sit.

I. **Q**uinq̃ue porissimùm conditiones habere debet Consolatio, ut Apostolica dici queat; quarum prima est, ut *pia seu spiritualis* sit, id est, ad animæ spiritualem utilitatem ordinata, ut scilicet is, qui consolationem accipit, in cœrore vel tribulatione oppressus in peccatum impatientiæ aut desperationis non cadat, sed potius afflictiones suas cum magna æquanimitate, patientia, & constantia sustinentes, pœnæ relaxationem in altera vita, aut præmij certè augmentum mereantur. Et per hoc consolatio isthæc à Consolationibus sæcularium distinguitur, utpote quæ aut inutiles plerumque sunt, & præposteræ, aut certè è malo fonte, vanarum videlicet delectationum petitiæ; quam ob causam S. Job meritò ejusmodi Consolatoribus c. 16. dixit: *Audi vi frequenter talia, consolatores onerosi omnes vos estis.*

II. Altera conditio Consolationis Apostolicæ est, ut *ordinata* sit; quam quidem conditionem S. Gregorius in moral. indicavit, dum dixit: *Cum volumus afflictum quempiam à cœrore*

marore suspendere, ordo consolationis est, ut studeamus marendo eius luctui concordare. Dolentem non potest luri, qui non concordat dolori: quia eo ipso, quod à marore afflictione discrepat, minus ab illo recipitur, cui mentis litudine separatur. Hinc Apostolus Rom. 12. monet: *Gaudete cum gaudentibus, flete cum flentibus: id ipsum invicem facientes.*

III. Tertia conditio est, ut mitis & suavis sit: ita S. brosius in l. de Joseph. monet: *Consolatio mitis debet esse aspera, quæ magis dolorem leniat, favorem mitiget, quam motionem excitet.* Hinc Sponsus Osee c. 2. dicit: *Ecce ego dabo eam, & ducam eam in solitudinem, & loquar ad cor.* Sed & Siracides Eccl. 4. monet: *Declina pauperi sine tripudium aurem tuam, & redde debitum tuum, & responde illi pœcè in mansuetudine; nihil enim teste S. Chrysostomo hominibus mansuetudine conciliat Domino Familiæ, quàm si viderentur tranquillam se offerre, & mansuetudine jucundam.*

IV. Quarta conditio est, ut sit opportuna, id est, tempore commodo oblata; sicut enim Medici vetant admove-
re remedia, cum morbus in accessu est, & sævit; ita ad primos doloris motus non est adhibenda consolatio, sed ubi postea pus cœperint esse leviores, ut sapienter Seneca apud Jollan. V. Consol. advertit. E contrario verò sicut pluvia sicca maximè tempore gratissima est, ita consolatio tunc præcipue suavis & jucunda est, cum animus in luctu diuturniore constitutus solatium desiderat.

V. Quinta denique conditio est, ut prudens & discretus consolatio; quæ quidem prudentia in duobus capitibus consistit, scilicet ut & ad aculeum mœstitiæ eripiendum consolatio accommodata (id quod ex SS. Patrum, aliorumque Authorum Scriptis, maximè ex arte semper gaudendi P. Sarassa, P. G. Christiiani p. 2. P. Philippi de Douthem, Consolationum fillanimum, Ludovici Blois, & Lib. de remedijs Fortis Francisco Petrarcha scripto discendum est) & non perperam sed cum debita moderatione & interruptione applicetur, ut anima saturata etiam ipsum favum calcat, ita & consolatio fastiditur, si immodicè, & ad satietatem usque obtrudatur. Quæ omnia tamen magis suo tempore, per ipsam expectationem, quàm per multa præcepta addiscet Operarius.